

vil haabe, at vi i Aar skulle naa til et Resultat, som vi alle sammen kunne akkviescere ved.

Bluhme: Jeg udtalte mig i Fjor saa udførligt om denne Lov, at jeg ikke skal komme udførligt tilbage til den i Aar. Den vil jo komme i Udvalg, og jeg stiller mig overfor den som i Fjor. I Udvalget havde jeg Sæde, og jeg stillede Ændringer til den. Jeg beklager, at det af mig stillede Ændringsforslag ikke er kommet frem i Beretningen, saa at det kunde være blevet diskuteret i Sommer ude i Befolkningen. Jeg vil stille det samme Ændringsforslag i Aar, og jeg agter ikke at inkludere mig videre med denne Lov, som jeg vil bekæmpe paa alle de Maader, som staa til min Raadighed, i den Tid, jeg har tilbage at sidde her i dette Ting. Men jeg kan ikke nægte, at der er noget trist i at se en saadan Lov, og jeg forstaar ikke, at den højtærede Minister har kunnet acceptere en saadan Lov og har kunnet fremlægge den paa ny.

Det var i 1848, vi endelig her i Landet naaede til at støtte den demokratiske Udvikling til Fordel for den personlige Frihed mod Mindretalsstyret, mod Enevælde, mod Politivilkaarlighed og Embedsmandsvælde. Og hele den Udvikling, som Junigrundloven lagde Grunden til, har været smuk og udmærket for vort Folk saavel med Hensyn til den aandelige Udvikling som med Hensyn til Erhvervslivet, og det er derfor lidt trangt at se, at det Demokrati, som er opvokset paa Grundlag af Junigrundlovens Aand, vil gaa med til en Lov, der faktisk er en Undtagelseslov, der ligesom alle Undtagelseslove hele Verden over er fremgaaet af et Mindretals Fanatisme, en Lov, som, hvis den vedtages, som den er fremsat, vil sætte et anden Klasses Stempel paa vort Folk. Naar man ser, hvorledes dette har udviklet sig i alle Retninger, mener jeg, at vort Folk ikke fortjener et saadant sort Stempel.

Det er underligt, at det er mig gamle Mand, som har oplevet 1848, der skal staa her og kæmpe for den personlige Frihed i Landet, for Erhvervslivets Frihed, og kæmpe imod en Lov, som paa ny vil sætte Politivilkaarlighed og Mindretalsvælde i Højsædet paa dette Omraade. Det forekommer mig, at det er et Tegn paa en i visse Retninger sørgelig Udvikling hos vort Folk. Det er en Undtagelseslov, og det er en Undtagelseslov, som er fremsat af et Mindretal, thi selv indenfor Afholdsmændenes store Kreds er det ikke

Flertallet, der ønsker en Lov, som i den Grad binder den personlige Frihed her i Landet og griber ind i Erhvervslivets Frihed. Og vel at mærke, hvis en saadan Lov vedtages, begaas der i Virkeligheden et Grundlovsbrud. Det er slet ikke den store Mængde Afholdsmænd, der fordrer det, og som Bevis derfor kan jeg anføre, at efter at jeg her i Fjor omtrent som eneste Mand havde taget Ordet mod denne Lov, fik jeg fra Afholdsmænd de mest varme Taksigelser, fordi jeg havde taget Ordet imod denne Lov, som ogsaa de følte vilde sætte et daarligt Stempel paa vort Folk.

Man skaber ikke større og bedre Folk ved Lovgivning. Lad Lovgivningen træde til og hjælpe de Bestræbelser, som ere oppe, men lad disse Bestræbelser indenfor selve Befolkningen, lad Udviklingen være det, som giver Folket dets Karakter. Man maa ikke tro, at man kan rette et Folks hele Tilværelse og Levemaade ved en Smule Lov — nej, det var en Fejltagelse, at jeg sagde „en Smule“ Lov, tværtimod, det vil blive en Lov af overordentlig gennemgribende Betydning til Skade for vort Folk. Jeg agter at forfølge denne Lov efter bedste Evne saa meget som muligt, og jeg vil være med til at stille et Ændringsforslag i Lighed med det, jeg stillede i Fjor indenfor Udvalget. Det fandt dog nogen Tilslutning, og jeg haaber, at det skal lykkes ved Udvalgets Hjælp at faa Lovforslaget ændret saaledes, at det i hvert Fald ikke kommer til at gøre Skade. Som det er, vil det ubetinget gøre Skade og mere end Skade.

Alfred Christensen: Ved Behandlingen af det foreliggende Lovforslag i Fjor havde jeg Lejlighed til at udvikle mine Anskuelser om denne Sag, og mine Anskuelser gaa ikke i samme Retning som Lovforslagets. Jeg tog Afstand fra dets Tvangsbestemmelser, og jeg tog Afstand fra det mildest talt tvivlsomme Forhold, hvori dette Lovforslag staaer til Grundlovens Løfte om Udvidelse af Næringsfriheden i Modsætning til Indskrænkning i Næringsfriheden. Jeg skal ikke trætte det høje Ting med Gentagelser, navnlig da der kunde være Udsigt til, at min Røst lød som en Røst i Ørkenen, og at det store Flertal er lige glad med min Mening, men jeg vil ikke undlade at sige, at den har ikke undergaaet nogen Forandring fra i Fjor. Jeg vil vente og se, om det i denne Sag nedsatte Udvalg skulde være i Stand til at fremkomme med noget, der kan forandre min Ansku-